

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป โรงพยาบาลห้องชัย โทร. ๐ ๕๓๑๓ ๑๑๐๐

ที่ กส ๐๐๓๒.๓๐๑/๑๓.๒

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตนำสรุปผลการดำเนินงาน โครงการเกษตรปลอดภัยสมุนไพรพิษ เผยแพร่ลงเว็บไซต์

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลห้องชัย

ด้วย กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลห้องชัย ได้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานโครงการเกษตรปลอดภัยสมุนไพรพิษชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนาสุขภาพดี ปี๒๕๖๑ เพื่อส่งเสริมสุขภาพและลดความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมี ของเกษตรกร นั้น

ดังนั้น กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลห้องชัย ขออนุญาตเผยแพร่สรุปผลการดำเนินงานโครงการเกษตรปลอดภัยสมุนไพรพิษ ดังกล่าวลงในเว็บไซต์ของหน่วยงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางธารินี ลากสมบุญรัมย์)
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

เห็นชอบ

.....

(นางสาวมารีสา ศรีอนุวัตินวงศ์)

ทันตแพทย์ปฏิบัติการ

ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการโรงพยาบาลห้องชัย

สรุปผล

โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรล้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนามีสุข ปีงบประมาณ 2561
ฝ่ายบริการด้านปฐมนุฎและองค์รวม โรงพยาบาลห้องชัย

กิจกรรมที่ 1 การประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร โดยใช้แบบประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (นบก.1-56)

จากการประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร โดยใช้แบบประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (นบก.1-56) ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลห้องชัย จำนวน 929 คน พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.40 เพศหญิง ร้อยละ 43.60 (ตารางที่ 1) อยู่ในช่วงอายุ 46 – 60 ปี มากที่สุด ร้อยละ 47.15 (ตารางที่ 2) และเกษตรกรบ้านท่าแห่ หมู่ที่ 10 มีผู้เข้าร่วมประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตรมากที่สุด ร้อยละ 22.50 (ตารางที่ 3)

ผลจากการประเมินความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรบ้านขาด หมู่ที่ 11 มีจำนวนกลุ่มเสี่ยงที่ต้องได้รับการตรวจหาระดับสารเคมีในเลือดมากที่สุด แบ่งเป็น ระดับค่อนข้างสูง 31 คน ระดับสูง 15 คน และระดับสูงมาก 14 คน (ร้อยละ 3.34, 1.61 และ 1.51ตามลำดับ) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการประเมินความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามเพศ โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรล้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนามีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=929)

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	524	56.40
หญิง	405	43.60

ตารางที่ 2 จำนวนเกษตรกรและร้อยละของผู้เข้ารับการประเมินความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามช่วงอายุ โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรล้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนามีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=929)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
15 – 30 ปี	18	1.94
31 – 45 ปี	207	22.28
46 – 60 ปี	438	47.15
61 ปีขึ้นไป	266	28.63

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการประเมินความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามหมู่บ้าน โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรร้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนามีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=929)

ชั้นเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บ้านท่าแห่ ม.1	199	21.42
บ้านกุดซ้อง ม.3	146	15.72
บ้านกุดซ้องชัย ม.8	173	18.62
บ้านท่าแห่ ม.10	209	22.50
บ้านขาด ม.11	202	21.74

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการประเมินความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช จำแนกตามระดับความเสี่ยงในการทำงานและหมู่บ้าน โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรร้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนามีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=929)

หมู่บ้าน	ระดับความเสี่ยง				
	ต่ำ (%)	ปานกลาง (%)	ค่อนข้างสูง (%)	สูง (%)	สูงมาก (%)
บ้านท่าแห่ ม.1	86 (9.26)	53 (5.71)	31 (3.34)	18 (1.94)	11 (1.18)
บ้านกุดซ้อง ม.3	40 (4.31)	46 (4.95)	34 (3.66)	13 (1.40)	11 (1.19)
บ้านกุดซ้องชัย ม.8	75 (8.07)	44 (4.74)	32 (3.44)	14 (1.51)	8 (0.86)
บ้านท่าแห่ ม.10	78 (8.40)	73 (7.86)	22 (2.37)	24 (2.58)	12 (1.29)
บ้านขาด ม.11	76 (8.18)	66 (7.10)	31 (3.34)	15 (1.61)	14 (1.51)

หมายเหตุ ระดับค่อนข้างสูง - สูงมาก จะได้รับการตรวจวัดระดับสารเคมีในเลือด

กิจกรรมที่ 2 การตรวจวัดระดับสารเคมีในเลือดของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร (ตรวจหาเอ็นไซม์โคลีนเอสเตอเรส)

จากการตรวจวัดระดับสารเคมีในเลือดของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร (ตรวจหาเอ็นไซม์โคลีนเอสเตอเรส) ในกลุ่มที่มีความเสี่ยงระดับค่อนข้างสูง - สูงมาก จำนวน 290 คน พบว่า เกษตรกรบ้านขาด หมู่ที่ 11 มีผลระดับสารเคมีในเลือดไม่ปลอดภัยมากที่สุดจำนวน 15 คน รองลงมาคือ เกษตรกรบ้านกุดซ้อง หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 10 จำนวน 14 และ 13 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละผู้เข้ารับการตรวจสารเคมีในเลือดจำแนกตามระดับสารเคมีในเลือดและหมู่บ้าน โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรล้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนามีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=290)

หมู่บ้าน (จำนวนทั้งหมด)	ระดับสารเคมีในเลือด			
	ปกติ (%)	ปลอดภัย (%)	เสี่ยง (%)	ไม่ปลอดภัย (%)
บ้านท่าแห่ ม.1	22 (7.59)	12 (4.14)	20 (6.90)	6 (2.07)
บ้านกุดช้อง ม.3	15 (5.17)	18 (6.21)	11 (3.79)	14 (4.83)
บ้านกุดช้องชัย ม.8	13 (4.48)	31 (10.69)	5 (1.72)	5 (1.72)
บ้านท่าแห่ ม.10	21 (7.24)	16 (5.52)	9 (3.10)	12 (4.14)
บ้านขาด ม.11	26 (8.97)	6 (2.07)	13 (4.48)	15 (5.17)

กิจกรรมที่ 3 อบรมให้ความรู้ในการนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน และส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพและใช้อินทรีย์สารลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก และสร้างเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ

จากการอบรมให้ความรู้ในการนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพและใช้อินทรีย์สารลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก และสร้างเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ ในกลุ่มที่มีผลการประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร โดยใช้แบบประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (นบก.1-56) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง - สูง จำนวน 290 คน เป็นเพศชายร้อยละ 56.90 เพศหญิง ร้อยละ 43.10 (ตารางที่ 6) จำแนกตามรายหมู่บ้าน จำนวน 5 หมู่บ้าน ได้แก่บ้านท่าแห่ ม.1 จำนวน 78 คน บ้านกุดช้อง ม.3 จำนวน 40 คน บ้านกุดช้องชัย ม.8 จำนวน 54 บ้านท่าแห่ ม.10 จำนวน 58 และบ้านขาด ม.11 จำนวน 60 คน (ตารางที่ 7) พบว่า เกษตรกร ทั้ง 290 คน มีคะแนนความรู้เรื่อง การนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพและใช้อินทรีย์สารลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก ก่อนอบรมอยู่ในระดับคะแนน 3 คะแนน จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 46.40 มากที่สุด และหลังอบรม พบว่า เกษตรกรมีคะแนนความรู้อยู่ในระดับ 5 คะแนน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 (ตารางที่ 8)

พบว่า เกษตรกร มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เรื่อง การนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพและใช้อินทรีย์สารลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก ก่อนอบรม 2.77 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.961) ค่าเฉลี่ยของคะแนน หลังอบรม 4.29 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.800) จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน และผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความรู้ โดยพบว่าหลังอบรมกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เพิ่มขึ้น 1.512 คะแนน (95% ช่วงเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยความแตกต่างอยู่ระหว่าง 1.393 ถึง 1.631 คะแนน) (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมอบรมให้ความรู้ในการนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงานจำแนกเพศ โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรล้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนา มีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=290)

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	165	56.90
หญิง	125	43.10

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมอบรมให้ความรู้ในการนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงานจำแนกตามหมู่บ้าน โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรล้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนา มีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=290)

ชั้นเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บ้านท่าแห่ ม.1	78	26.90
บ้านกุดฆ้อง ม.3	40	13.79
บ้านกุดฆ้องชัย ม.8	54	18.62
บ้านท่าแห่ ม.10	58	20.00
บ้านขาด ม.11	60	20.69

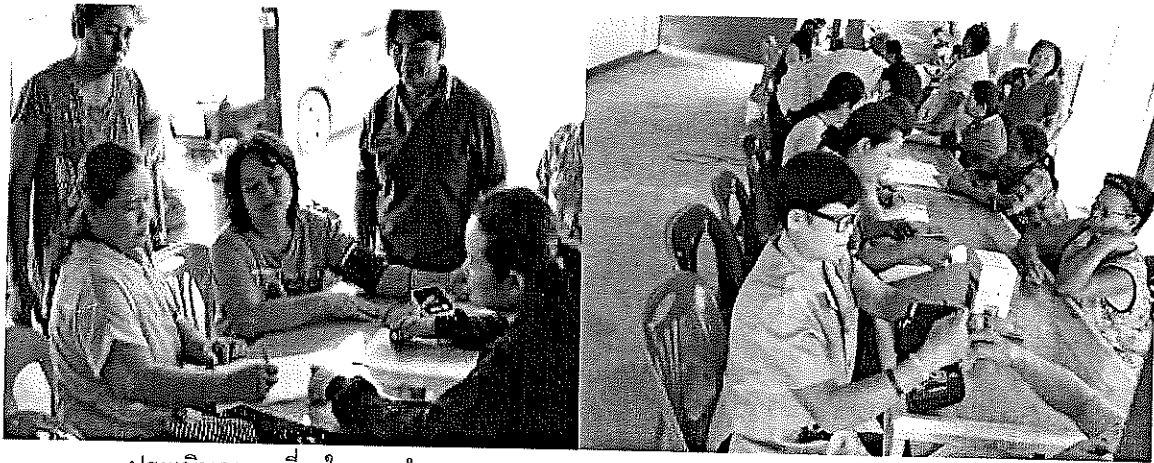
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมอบรมให้ความรู้ในการนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงานจำแนกตามช่วงการประเมินและคะแนน โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรล้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องชัยพัฒนา มีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=290)

คะแนน	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	35	11.90	0	0.00
2	62	21.40	0	0.00
3	135	46.40	62	21.40
4	52	17.90	90	31.00
5	7	2.40	138	47.60

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความรู้เรื่อง ในการนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน โครงการเกษตรกรปลอดภัยสมุนไพรล้างพิษ ชีวิตสดใส ชาวห้องช่วยพัฒนามีสุข ปีงบประมาณ 2561 (n=290)

คะแนน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยความแตกต่าง	95%ช่วงเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยความแตกต่าง	p-value
ก่อนอบรม	2.77	0.961	1.512	1.393 ถึง 1.631	<0.001
หลังอบรม	4.29	0.800			

ภาพกิจกรรม

ประเมินความเสี่ยงในการทำงานของเกษตรกรจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร

ตรวจวัดระดับสารเคมีในเลือดของเกษตรกร (ตรวจหาเอ็นไซม์โคลีนเอสเตอเรส)

อบรมให้ความรู้ในการนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน